

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

2014/4077

Openbare Orde en Veiligheid

Linda Bouw

023 567 6691

Contactpersoon

Doorkiesnummer

Uw brief

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Onderwerp

14.069718\adv

Veiligheidsanalyse 2010 - 2013

Veiligheidsanalyse 2010 - 2013

Verzenddatum

31 JAN. 2014

Geachte heer, mevrouw,

Bij deze bieden wij u de Veiligheidsanalyse 2010 tot en met 2013 aan. De veiligheidsanalyse geeft inzicht in de veiligheidsontwikkelingen van de afgelopen jaren in Haarlemmermeer. De analyse is opgesteld op basis van politiecijfers en gegevens bij de gemeente en de gesprekken met de veiligheidspartners tijdens de middag van de veiligheid op 5 september 2013.

Op basis van de veiligheidsanalyse wordt door ons en de veiligheidspartners geadviseerd om de volgende onderwerpen mogelijk als prioriteit te benoemen:

- Aanpak inbraken (woningen, bedrijven en winkels);
- complexe casuïstiek (over de brede linie: huiselijk geweld, jeugdcriminaliteit, zorgmijders);
- overvallen en straatroof.

Daarnaast is er een uitdrukkelijk verzoek om te overwegen om de aanpak (op onderdelen) van georganiseerde criminaliteit aan te wijzen als prioriteit. Voor de andere veiligheidsthema's geldt dat ze op huidige wijze kunnen worden voortgezet, waarbij er aandacht is voor doorontwikkeling van de aanpak.

In het voorjaar van 2014 wordt het Integraal Veiligheidsbeleid 2015-2018 opgesteld. De veiligheidsanalyse en de uitkomsten van het nieuwe collegeakkoord in april 2014 dienen als basis voor het bepalen van de speerpunten van het Integraal Veiligheidsbeleid. Voor uw raad zijn het gemeentelijk Integraal Veiligheidsbeleid en het jaarlijkse uitvoeringsprogramma Veiligheid de belangrijkste sturingsinstrumenten op het gebied van lokale veiligheid.

De speerpunten in het integraal veiligheidsbeleid Haarlemmermeer dienen als input voor het regionaal beleidsplan 2015-2018 van de politie en het beleidsplan 2015-2018 van de Veiligheidsregio Kennemerland. Voor het regionaal beleidsplan van de politie worden ook de speerpunten van de andere gemeenten in de regionale eenheid Noord-Holland, het beleid van het arrondissementsparket op het terrein van de strafrechtelijke handhaving en landelijke doelstellingen van de minister van Veiligheid en Justitie meegenomen.

Wij zullen het integraal veiligheidsbeleid voor de zomer van 2014 vaststellen en aan uw raad aanbieden.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. C.H.J. Brugman

de burgemeester,

drs. Th.L.N. Weterings

Veiligheidsanalyse Haarlemmermeer 2014

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 2
Samenvatting	p. 3
Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving	p. 4
Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	p. 9
Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid	p.11
Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid	p.12
Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid	p.14

Inleiding

Voor u ligt de veiligheidsanalyse Haarlemmermeer 2014. In september 2013 heeft de 'Middag van veiligheid' plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst met alle veiligheidspartners van de gemeente is een dialoog gevoerd over de ontwikkelingen van de veiligheid in Haarlemmermeer. De uitkomsten van deze dialoog zijn in deze analyse gecombineerd met de meest recente veiligheidscijfers in Haarlemmermeer en landelijke ontwikkelingen op het gebied veiligheid. Deze combinatie vormt de veiligheidsanalyse voor Haarlemmermeer. De veiligheidsanalyse en de uitkomsten van het nieuwe collegeakkoord in april 2014 dienen als basis voor het bepalen van de speerpunten van het Integraal Veiligheidsbeleid Haarlemmermeer 2015-2018.

Voor de opbouw van de veiligheidsanalyse is gebruik gemaakt van de VNG-methode *Kernbeleid Veiligheid*. Kernbeleid Veiligheid onderscheidt in totaal vijf veiligheidsvelden, die met elkaar het integrale veiligheidsterrein van gemeenten vormen. Het gaat om de volgende veiligheidsvelden:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Integriteit en veiligheid.

Binnen deze veiligheidsvelden worden veiligheidsthema's onderscheiden.

Per veiligheidsveld en -thema wordt in de rapportage ingegaan op de aard van de veiligheidsproblematiek (cijfers) en mogelijke beleidsversterkingen op basis van landelijke ontwikkelingen of best-practices. Hierbij moet worden opgemerkt dat in de cijfers wordt uitgegaan van aantal aangiften of aantal incidenten. Bij incidenten wordt uitgegaan van aangiften en meldingen bij de politie. De reden hiervoor is dat bij bepaalde zaken bijv. overlast jeugd of drugs burgers niet altijd aangifte doen. Hiermee is er een vollediger beeld van veiligheidsproblemen.

Samenvatting

Haarlemmermeer is een relatief veilige gemeente in vergelijking met andere grote gemeenten in Nederland. In de cijfers is bij een aantal thema's zoals inbraken, zakkenrollerij en winkeldiefstal een stijging in de veiligheidscijfers te zien. Deze stijgingen komen grotendeels overeen met landelijke ontwikkelingen. Op andere gebieden zien we dat cijfers stabiel zijn of dalen.

Op basis van de analyse wordt geadviseerd om de volgende onderwerpen mogelijk als prioriteit te benoemen:

- Aanpak inbraken (woningen, bedrijven en winkels)
- Complexe casuïstiek (over de brede linie: huiselijk geweld, jeugdcriminaliteit, zorgmijders)
- Overvallen en straatroof

Overwogen kan worden om de aanpak (op onderdelen van) georganiseerde criminaliteit aan te wijzen als prioriteit. Voor de andere veiligheidsthema's geldt dat ze op huidige wijze kunnen worden voortgezet waarbij er aandacht is voor doorontwikkeling van de aanpak. Op het gebied van aanpak jeugdoverlast wordt bijvoorbeeld geadviseerd om meer aandacht te besteden aan het voorkomen dat jongeren met criminaliteit in aanraking komen en afglijden naar georganiseerde criminaliteit.

Naast de speerpunten is aandacht voor de instrumenten om veiligheidsproblemen aan te pakken van belang. Op het gebied van burgerparticipatie kunnen nog slagen worden gemaakt. Bewoners en ondernemers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om er zorg voor te dragen dat zij veilig kunnen leven en ondernemen. Zij ontwikkelen daar steeds vaker zelf initiatieven voor. De gemeente kan nagaan hoe zij deze initiatieven meer kan ondersteunen of bewoners en ondernemers kan activeren om zelf actie te ondernemen. Op het gebied van cameratoezicht kan de gemeente samen met ondernemers de grenzen opzoeken voor de inzet van particulier cameratoezicht.

Voor veel veiligheidsthema's geldt dat informatiegestuurde samenwerking een verbetering kan zijn in de aanpak. Door een goede analyse en slimme koppeling van diverse gegevens kan gericht op problematiek worden ingezet. De gemeente en haar partners kunnen op dit gebied nog verbeteringen doorvoeren.

Veiligheidsveld 1: Veilige Woon- en leefomgeving

Indicator high impact crimes (aangiften)	Bron	2010	2011	2012	2013
Diefstal/inbraak woning	Politie/BVH	704	717	704	746
Diefstal uit box/garage/ schuur/tuinhuis	Politie/BVH	95	117	106	125
Zakkenrollerij	Politie/BVH	279	360	336	438
Straatroof	Politie/BVH	24	37	35	30
Overval in woning	Politie/BVH	5	6	6	4
Totaal		1107	1237	1187	1343

Analyse high impact crimes

Bij high impact crimes gaat het om criminaliteit met een grote impact op het slachtoffer. Woninginbraak, straatroof, zakkenrollerij en overval in een woning zijn hier voorbeelden van.

Woninginbraken

De aanpak van woninginbraak blijft een onderwerp dat aandacht nodig heeft. Ondanks de intensieve investeringen van afgelopen jaren door de politie en gemeente is woninginbraak in 2013 toegenomen met 6% ten opzichte van 2012. De gebieden waar de afgelopen drie jaar in absolute aantallen het meest is ingebroken zijn: Hoofddorp-oud west en noord, Bornholm, Zwanenburg-oost, Badhoevedorp-oost en -west. De gebieden waar de afgelopen drie jaar in relatieve zin (aantal inbraken in relatie tot aantal woningen) het meest is ingebroken zijn Graan voor Visch en het buitengebied van Rijsenhout tot Weteringbrug.

De stijging van het aantal woninginbraken is een landelijk probleem. De verwachting is dat het aantal woninginbraken de komende jaren verder zal toenemen als gevolg van de oplopende (jeugd) werkloosheid en de welvaartsverschillen tussen Oost- en West-Europa. Vanuit het Rijk zijn er doelstellingen geformuleerd om het aantal inbraken te verminderen. Om deze doelstellingen te realiseren zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor nieuwe aanpakken. Op regionaal niveau zijn er middelen aangevraagd en toegekend voor 2014 om de aanpak woninginbraken te intensiveren in heel Noord Holland.

Bewoners zijn grotendeels zelf verantwoordelijk voor het beveiligen van de eigen woning. We merken dat er een kleine groep bewoners is die actief maatregelen neemt. Het grootste probleem is de bewustwording van bewoners om zelf maatregelen te nemen tegen woninginbraken. De meeste inbraken vinden plaats door middel van braak, ruim 90%. Minder dan 10% van diefstal uit woningen vindt plaats door insluiping waarbij er geen sprake is van braak. Woningen met een keurmerk veilige woning hebben 90% minder kans op een geslaagde inbraak. Er zijn gemeenten in Nederland (bijv. Almere) die maatregelen voor het Politie Keurmerk Veilig Wonen subsidiëren om bewoners over de streep te trekken om maatregelen te nemen.

Burgerparticipatie is een ander thema waar de gemeente de komende jaren extra op kan inzetten. In 2013 is gestart om kleine groepen actieve bewoners te betrekken bij de aanpak van woninginbraak. Bewoners maken gezamenlijk afspraken om elkaar te informeren (bijv. via Whatsapp) als zij zaken in de straat zien die ze niet vertrouwen. Daarnaast zijn er landelijke ontwikkelingen zoals 'Claim je straat' dat door TNO wordt ontwikkeld.

Zakkenrollerij

Zakkenrollerij is de afgelopen jaren fors gestegen. Dit heeft te maken met de regionale aantrekkingskracht van het winkelgebied Hoofddorp-centrum. Dit winkelgebied trekt veel bezoekers en daarmee ook zakkenrollers. De stijging van zakkenrollerij is ook een landelijke trend. Er is vaak sprake van rondtrekkende bendes die zich op professioneel niveau bezig houden met georganiseerde zakkenrollerij en winkeldiefstal. De verwachting is dat deze stijgende lijn lokaal en op landelijk niveau wordt voortgezet.

In Haarlemmermeer is de afgelopen jaren actief ingezet op voorlichting om burgers bewust te maken van de risico's. De politie en gemeentelijke toezichthouders zorgen er voor dat ze zichtbaar aanwezig

zijn om zo preventief zakkenrollerij te voorkomen. Daarnaast surveilleert de politie ook in burger om zakkenrollers op heterdaad te betrappen.

Op lokaal niveau zijn er weinig andere of nieuwe maatregelen die genomen kunnen worden. Aangezien zakkenrollerij vaak gericht is op mobiele telefoons zijn op landelijk niveau gesprekken gevoerd met de telefoonmaatschappijen om gestolen telefoons op afstand onbruikbaar te maken door ze te blokkeren. De providers zijn bereid om mee te werken, maar daarvoor moet wel de Telecomwet worden gewijzigd. Minister Opstelten heeft het voornemen om in het voorjaar 2014 deze wetswijziging aan de Tweede Kamer voor te leggen.

Straatroof en overvallen woningen

In 2011 heeft er een toename plaatsgevonden in het aantal overvallen op woningen en straatroof. In 2012 en 2013 is het aantal weer licht afgenomen. Bij straatroof zijn vaak jongeren slachtoffer. De reden hiervoor is dat straatroof vaak gericht is op mobiele telefoons. Straatroof vindt vaak plaats door leeftijdsgenoten.

Er is een afname van overvallen op woningen. Overvallen op woningen hebben (net als bij bedrijven) een enorme impact op de betrokkenen en hebben daarom op het gebied van opsporing de hoogste prioriteit. Op landelijk niveau zien we dat overvallen afnemen. Overvallen op woningen dalen minder dan overvallen op winkels en bedrijven. Bewoners zijn meestal niet toevallig slachtoffer van overvaller(s). Vaak is er sprake van ondernemers die hun dagomzet mee naar huis nemen.

Indicator vermogenscriminaliteit (aangiften)	Bron	2010	2011	2012	2013
Fietsendiefstal	Politie/BVH	562	523	391	470
Diefstal brom- en snor fietsen	Politie/BVH	161	181	158	104
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	Politie/BVH	898	992	1033	722
Diefstal motorvoertuigen	Politie/BVH	103	102	94	114
Totaal		1724	1798	1676	1410

Analyse vermogenscriminaliteit

Diefstal van fietsen is de afgelopen jaren afgenomen. In 2013 zien we weer een stijging. Diefstal uit en vanaf motorvoertuigen liet eind 2011 en begin 2012 een piek zien. De diefstallen waren vaak gericht op airbags van bepaalde automerken. In de loop van 2012 is het aantal auto-inbraken weer afgenomen. Diefstal motorvoertuigen is na een daling in 2011 in 2013 weer toegenomen. De daling van vermogenscriminaliteit is een landelijke trend.

De gemeente en politie zetten projectmatig in bij een stijging van vermogenscriminaliteit. Dit houdt in dat er een combinatie plaatsvindt van voorlichting en extra surveillance en toezicht in de gebieden waar de toename plaatsvindt. Op basis van de problematiek wordt maatwerk geleverd. De projectmatige aanpak heeft bij vermogenscriminaliteit meestal positieve resultaten. Er is geen aanleiding om deze aanpak te intensiveren of aan te passen.

Indicator Vernieling (aangiften)	Bron	2010	2011	2012	2013
Vernieling van/aan auto	Politie/BVH	686	516	463	484
Vernieling van/aan openbaar vervoer/abri	Politie/BVH	17	28	9	9
Vernieling overige objecten	Politie/BVH	420	413	444	394
Vernielingen totaal (incl. andere vernielingen dan hierboven gemeld)	Politie/BVH	1206	1038	938	910

Analyse vernielingen

Vernielingen zijn de afgelopen jaren over de hele linie afgenomen. Dit is een positieve ontwikkeling die niet direct te verklaren valt. Mogelijk dat het samenhangt met de inzet van cameratoezicht en de inzet op jongerenoverlast.

Indicator Geweld (aangiften)	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten woonoverlast, burengerucht en relatieproblemen	Politie/BVH	1222	1046	1131	1265
Opgelegde Huisverboden	Gemeente	9	17	16	23

Aangiften mishandeling (fysiek geweld)	Politie/BVH	410	407	369	332
Aangiften bedreiging (psychisch geweld)	Politie/BVH	157	171	172	175
Totaal		1798	1641	1688	1795

Analyse geweld

Het aantal incidenten woonoverlast, burengerucht en relatieproblemen is in de politiecijfers redelijk stabiel. Op het gebied van huisverboden zien we echter een duidelijke toename in 2013. De incidenten mishandeling en bedreiging zijn niet altijd gerelateerd aan huiselijk geweld. Het gaat hier ook om mishandeling in bijvoorbeeld een kroeg of op straat. Deze cijfers zijn redelijk stabiel.

De toename van het aantal huisverboden kent een aantal redenen. Ten eerste is hier samen met de partners stevig op ingezet. Het instrument huisverbod wordt vanaf 2009 ingezet. Na een opstart de eerste twee jaren zijn er een aantal hulpofficieren bij de politie goed opgeleid om het instrument in te zetten. We zien de afgelopen jaren steeds meer 'vechtscheidingen' bij de huisverboden. Er is dan sprake van partners die willen scheiden maar door de recessie financieel geen gescheiden huishouden kunnen voeren, omdat ze bijvoorbeeld niet van een koopwoning af kunnen komen. Dit leidt tot spanning in een relatie en uit zich uiteindelijk in huiselijk geweld. De gemeente is gestart met het opzetten van een ondersteuningsprogramma voor vechtscheidingen. Verder is er bij huiselijk geweld vaak sprake van verslavingsproblematiek (alcohol, drugs of gokken) in combinatie met financiële problemen.

Het streven is om huisverboden meer preventief op te leggen. Hier is in 2013 een start mee gemaakt, maar het kan nog beter. In 2013 is het instrument geëvalueerd. De aanbevelingen zijn gericht op de gemeente, politie en het Steunpunt huiselijk geweld en worden daarom regionaal opgepakt. Vanaf 2014 wordt er meer aandacht besteed aan kindermishandeling bij huiselijk geweld. Ook hier kunnen nog stappen worden gezet. De transitie Jeugdzorg die in 2015 zal plaatsvinden is een aandachtspunt bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Indicator Overlast (incidenten)	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten overlast door gestoord/overspannen persoon	Politie/BVH	194	181	216	254
Incidenten overlast zwervers	Politie/BVH	19	21	13	19
Totaal		213	202	229	273

Analyse overlast

Het aantal incidenten overlast door gestoorde en overspannen personen neemt toe in de gemeente. Overlast van zwervers is echter beperkt in Haarlemmermeer. Dit vindt meestal plaats op Schiphol in de wintermaanden. Zwervers zoeken dan warmte en een beschutte ruimte op Schiphol. Er is een goede samenwerking met het Leger des Heils en gemeente Amsterdam om de zwervers naar hulpverlening te begeleiden. Er is echter ook sprake van zorgmijders.

De afgelopen jaren is er een toename van complexe probleemgevallen in de gemeente. Er ontstaat meer overlast en/of veiligheidsproblemen door een combinatie van psychische-, verslavings- en financiële problematiek. Deze casussen zijn vooral ingewikkeld als de casuïstiek het werkveld van meerder instanties betreft en/of net buiten de protocollen van hulpverleners valt. De ontwikkeling richting zelfredzaamheid, zoals beoogd in de transitie sociaal domein, is noodzakelijk. Er is echter een groep mensen die niet zelfredzaam is en niet mee kan of wil werken aan hulpverlening. Bij hulpverlening ontbreekt vaak drang en dwang. Dwang is alleen mogelijk bij een (levens)bedreigende situatie.

Er is nog veel onduidelijk over hoe de toekomst er uit ziet na de transitie van het sociaal domein. De gemeente krijgt meer verantwoordelijkheden achter de voordeur en waarschijnlijk in deze rol meer mogelijkheden om drang en dwang toe te passen. Dit wordt mogelijk doordat er bredere verbindingen gemaakt kunnen worden tussen partijen en financiële consequenties te koppelen aan het niet meewerken. Deze ontwikkelingen vragen de komende jaren extra aandacht van de gemeente en alle uitvoerende partijen.

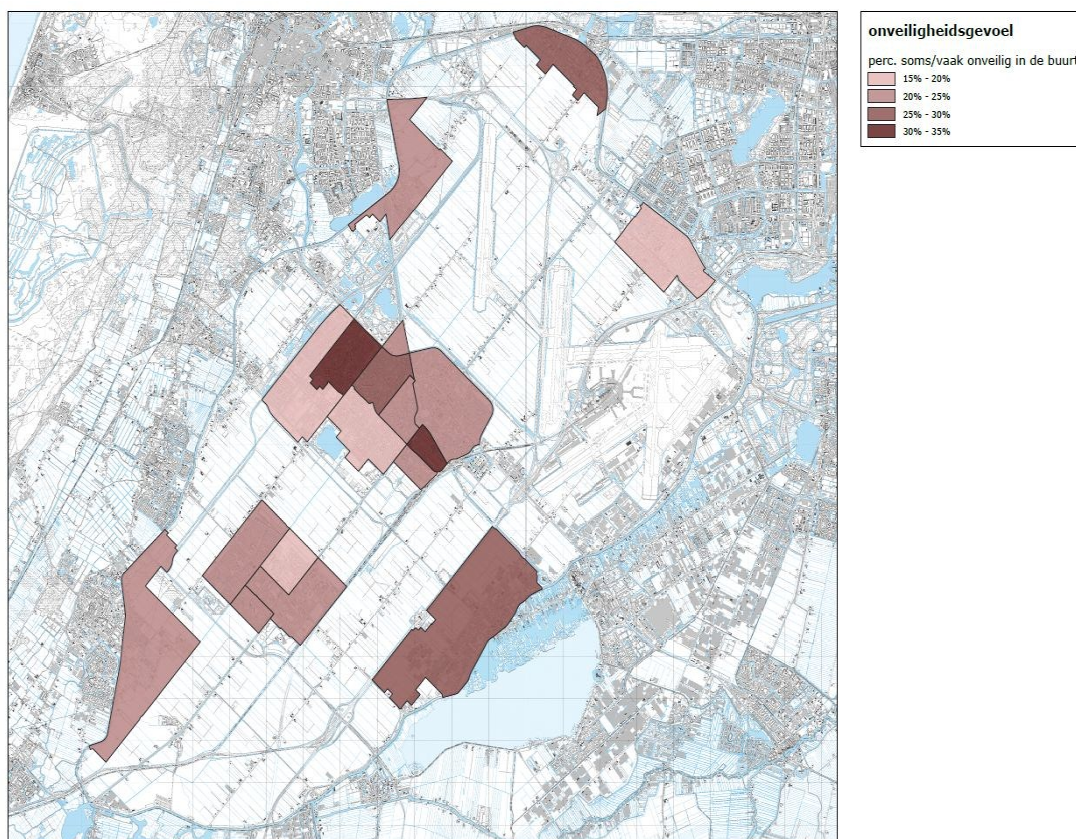
Veiligheidsgevoelens	Bron	2009	2012
Aandeel inwoners dat zich zelden of nooit onveilig voelt in de eigen buurt	Bevolkingsenquête	78%	78%

Analyse veiligheidsgevoelens

De bewoners in Haarlemmermeer voelen zich relatief veilig. Tussen de wijken en kernen in de gemeente zijn er verschillen in de onveiligheidsgevoelens onder bewoners. Het is moeilijk aan te geven in hoeverre crimineel gedrag en overlast van invloed zijn op de onveiligheidsgevoelens van bewoners in de verschillende wijken. Talloze factoren kunnen hier debet aan zijn, zoals de fysieke kwaliteit in de buurt en sociale cohesie.

In Graan voor Visch en Overbos is het percentage bewoners dat zich onveilig voelt in de eigen buurt het hoogst. In Graan voor Visch is het aantal woninginbraken en auto-inbraken verhoudingsgewijs hoog, ook neemt het aantal meldingen van jeugdoverlast toe. Dit zijn, naast allerlei andere mogelijke factoren, mogelijke verklaringen voor het onveiligheidsgevoel. In Overbos speelt jeugdoverlast minder een rol, maar is mogelijk dat de ervaren verloedering van de openbare ruimte een bron is van onveiligheidsgevoelens. Om echt te weten waar onveiligheidsgevoelens vandaan komen, moet nader onderzoek worden gedaan. Op basis van dit onderzoek is het te overwegen om een intensievere aanpak voor deze wijken te starten.

Onderstaande kaart geeft een indicatie van de (on)veiligheidsgevoelens in diverse Haarlemmermeerse kernen/wijken.

Analyse instrumenten

Voor de aanpak van een veilige woon- en leefomgeving zet de gemeente een aantal instrumenten in zoals Burgernet en cameratoezicht. Toezicht en handhaving vanuit de politie en gemeente is ook een instrument om er voor te zorgen dat mensen veilig zijn en zich veilig voelen. Het Veiligheidshuis is samenwerkingsvorm dat wordt ingezet bij de aanpak van verschillende veiligheidsproblemen zoals draaideurcriminelen, criminele jeugd, complexe probleemgevallen en aanpak huiselijk geweld.

De afgelopen jaren heeft de gemeente er steeds meer taken bij gekregen op het gebied van toezicht en handhaving, bijvoorbeeld de drank- en horecawet en (in de toekomst) prostitutie. Voor de komende jaren zal de focus steeds meer komen te liggen op een goede afstemming en samenwerking tussen de politie en gemeentelijke toezichthouders.

Een andere verbetering op dit gebied is om nog meer informatiegestuurd te werken. Door een goede analyse te maken van specifieke veiligheidsthema's of leefbaarheidsproblemen kan gericht en efficiënter menskracht en middelen worden ingezet. In gemeente Eindhoven is bijv. een analyseteam opgericht specifiek gericht op veiligheidsproblemen. Doel van dit team is om cijfers van de politie en gemeente aan elkaar te koppelen om risico's en problemen in een vroeg stadium te achterhalen zodat gericht op problemen kan worden ingezet. Bijvoorbeeld door inbraakcijfers te koppelen met gegevens over type woningen en leeftijd van woningen. Hiermee kan bewoners gericht worden geïnformeerd over de risico's die zijn lopen van een mogelijke woninginbraak. Informatiegestuurd werken kan ook worden ingezet bij de aanpak van en het voorkomen van overvallen en wietplantages.

Met Burgernet hebben we onze doelstelling om minimaal 5% van de bevolking deel te laten nemen in 2013 gehaald. Ruim 8.400 inwoners zijn lid van Burgernet. Burgernet is een vorm van burgerparticipatie en levert positieve resultaten op. Voor de komende jaren is het aan te bevelen om na te gaan welke andere vormen van burgerparticipatie ondersteund of gestart kunnen worden op het gebied van veiligheid. Een mooi voorbeeld is door bijvoorbeeld hondenbezitters te betrekken bij de aanpak van veiligheid aangezien zij vaak 's avonds laat of 's ochtends vroeg buiten zijn en de buurt goed kennen (project WAAKS). In andere gemeenten heeft deze samenwerking ook goede resultaten laten zien. Het is ook van belang dat de gemeente initiatieven die zelf vanuit de bevolking ontstaan ondersteunt omdat deze in de basis vaak meer draagvlak hebben dan initiatieven die vanuit de overheid worden gestart.

Het Veiligheidshuis heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een goed netwerksamenwerkingsverband waar de strafrechtketen, zorgketen en gemeentelijke partners samenwerken om complexe problematiek aan te pakken. Doel van de samenwerking is in eerste instantie het terugdringen van overlast, criminaliteit en huiselijk geweld. In 2012 is de regie over het Veiligheidshuis van het Openbaar Ministerie overgegaan naar de gemeente. Het OM is in 2012 gestart met de ZSM-aanpak. In de ZSM-werkwijze wordt na aanhouding van een verdachte zo spoedig mogelijk een beslissing genomen over het afdoeningstraject. Deze aanpak moet goed aansluiten op de aanpak van het Veiligheidshuis. Voor de komende jaren zal de discussie vooral gaan op welke onderwerpen het Veiligheidshuis zich moet richten om de beste resultaten te bereiken.

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid

Indicator winkelcriminaliteit (aangiften)	Bron	2010	2011	2012	2013
Winkeldiefstal	Politie/BVH	223	241	289	434
Winkelinbraak	Politie/BVH	51	41	27	25
Overval	Politie/BVH	10	4	10	16
Totaal		284	286	326	475

Analyse winkelcriminaliteit

Het aantal winkeldiefstallen is de afgelopen jaren drastisch toegenomen. Het aantal winkelinbraken is afgenomen de laatste jaren. Het aantal overvallen is in 2013 weer toegenomen nadat er eind 2012 en begin 2013 twee overvalgolven hebben plaatsgevonden. De verantwoordelijken zijn opgepakt.

Een aantal winkels in Hoofddorp-centrum heeft sinds een paar jaar het beleid om bij iedere winkeldiefstal aangifte te doen. Dit is een positieve ontwikkeling aangezien de gemeente, politie, het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC), Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD) en de brancheorganisatie voor Midden- en Kleinbedrijf (MKB) ondernemers stimuleren om aangifte te doen. Deze partijen geven ook voorlichting welke maatregelen ondernemers kunnen nemen om winkeldiefstal te voorkomen. Nog lang niet alle ondernemers doen echter aangifte. Ook niet alle ondernemers maken gebruik van de mogelijkheid om civielrechtelijk de kosten die zij kwijt zijn bij de winkeldief te verhalen. De meeste ondernemers nemen wel de nodige maatregelen om winkeldiefstal te voorkomen. Ondanks de toename is er op dit moment geen aanleiding om de aanpak aan te passen.

Cybercrime is een ontwikkeling waarbij we op dit moment geen volledige cijfers hebben in de gemeente. Op nationaal niveau is bekend dat 12 procent van de Nederlanders in 2012 slachtoffer was van cybercrime, zoals hacken en pesten op internet. Met de verschuiving van de mogelijkheden van klanten en ondernemers om zaken te doen op internet, neemt ook daar de criminaliteit toe. Deze criminaliteit neemt verschillende vormen aan, bijv. het leveren van goederen die daarna niet worden betaald of omgekeerd de klant betaalt en krijgt de goederen niet geleverd. En criminaliteit door middel van inbraak in de computer (phishing of skimming) waarbij bankgegevens van de klant worden gekopieerd om daarna geld van de bankrekening te halen. Dit onderwerp wordt nu vooral op landelijk niveau aangepakt.

Ook op het gebied van overvallen zorgen dezelfde organisaties als bij winkeldiefstal voor voorlichting hoe overvallen voorkomen kunnen worden. Op landelijk en regionaal niveau is er de afgelopen jaren fors ingezet op het voorkomen van overvallen en opsporen van daders. Het opsporen van daders van overvallen heeft de hoogste prioriteit. Net als woninginbraken en straatroof, valt overvallen onder criminaliteit met een grote impact op de slachtoffers. De gemeente heeft samen met de politie en het RPC Kennemerland in 2010 een Zorgplan Overvallen opgezet. De politie heeft in 2013 een analyse gemaakt van welke bedrijven het grootste risico lopen op een overval. Deze bedrijven zijn allemaal persoonlijk bezocht door de politie. Tijdens dit bezoek hebben de ondernemers een advies gekregen wat ze nog meer kunnen doen om een overval te voorkomen. Ook tijdens het Donkere Dagen Offensief krijgen deze bedrijven extra aandacht van de politie. Er zijn op dit moment geen aanbevelingen om de aanpak verder te verbeteren. Wel wordt geadviseerd om de geïntensiverde aanpak overvallen als high impact crime (samen met woninginbraken en straatroof) voor de komende jaren voort te zetten.

Indicator criminaliteit bedrijventerreinen	Bron	2010	2011	2012	2013
Inbraak in bedrijven en kantoren	Politie/BVH	216	143	113	130
Diefstal in /uit bedrijf/kantoor (geen braak)	Politie/BVH	70	54	47	69
Totaal		286	197	160	199

Analyse criminaliteit bedrijventerreinen

Na een forse daling van het aantal inbraken in bedrijven in 2011 en 2012 zien we in 2013 weer een lichte stijging. Opvallend is dat het aantal insluipingen met diefstal uit bedrijven na een behoorlijke daling in 2011 en 2012 een forse groei laat zien in 2013. Inbraken en insluipingen in bedrijven en kantoren is de afgelopen jaren aangepakt vanuit de Keurmerken Veilig Ondernemen en Parkmanagement. Er is op dit moment geen reden om deze aanpak te wijzigen.

Indicator Overlast	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten geluidshinder horeca	Politie/BVH	71	80	44	28
Incidenten overlast evenementen	Politie/BVH	21	19	11	11
Totaal		92	99	55	39

Analyse overlast

Haarlemmermeer kent geen horecaconcentratiegebied zoals veel andere gemeenten. Het aantal incidenten geluidshinder horeca en overlast evenementen is laag en de afgelopen 2 jaar fors afgenomen. Bij melding van overlast doet de gemeente geluidsmetingen of treedt de politie op. Er is geen reden om de huidige aanpak op basis van het aantal incidenten te wijzigen. Toezicht en handhaving van de drank- en horecawet is per 1 januari 2013 overgegaan naar de gemeente

Analyse instrumenten

Op het gebied van veilig ondernemen worden de volgende instrumenten ingezet: Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) voor winkelgebieden en/of bedrijventerreinen en cameratoezicht.

In Haarlemmermeer hebben we 8 KVO's. Bij bedrijventerrein Spoorzicht is een KVO vervangen door een bedrijfsinvesteringszone. Indien de wet het mogelijk maakt om meer bedrijfsinvesteringszones (BIZ) te starten dan is het mogelijk om meer KVO's om te zetten. Het voordeel van een BIZ is dat alle bedrijven meebetalen aan o.a. veiligheidsmaatregelen. Bij een KVO is er sprake van samenwerking waarbij de ervaring leert dat het van belang is dat er voldoende draagvlak onder ondernemers is voor de samenwerking. Dit is dan ook een voorwaarde om een KVO te starten.

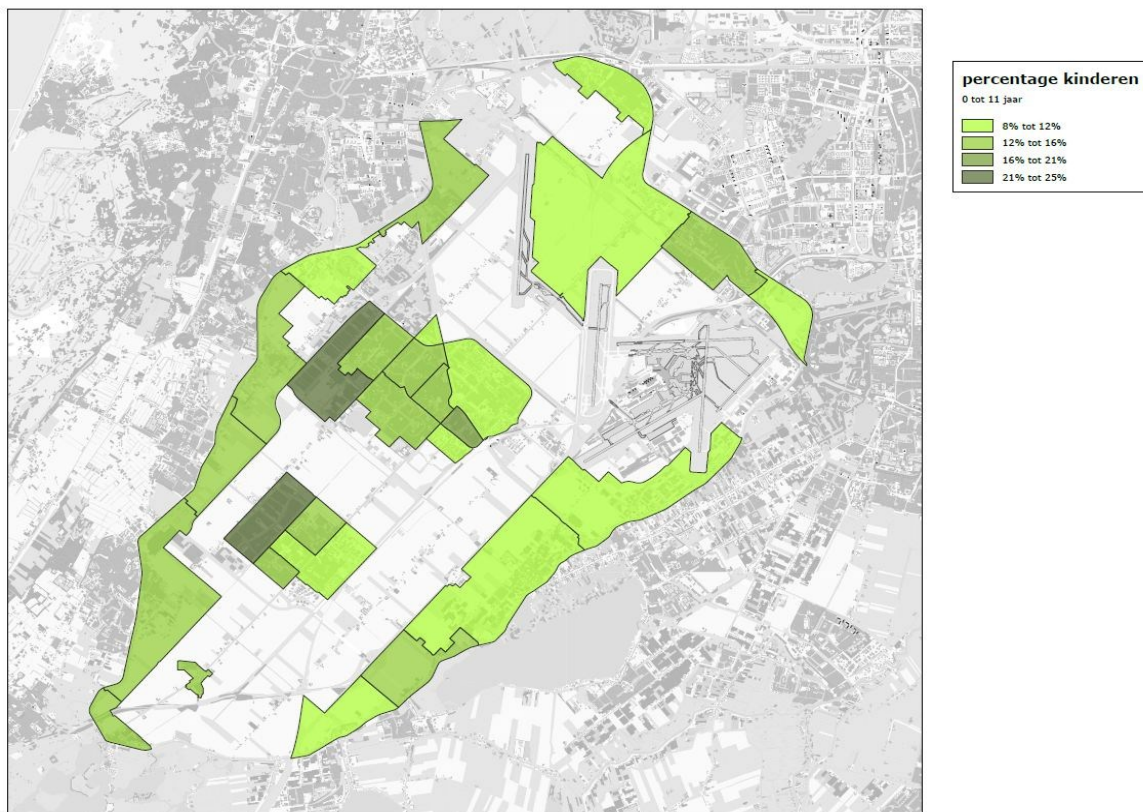
Er is een groeiende vraag van ondernemers voor preventief cameratoezicht in de openbare ruimte op bedrijventerreinen en in winkelgebieden. Ondernemers hebben zelf al cameratoezicht in hun bedrijf en winkel en willen deze uitbreiden naar de openbare ruimte rond het bedrijfspand of winkel. Voor cameratoezicht in de openbare ruimte geldt dat deze alleen op basis van de Gemeentewet kan worden toegepast en dat de veiligheidsproblematiek er voldoende aanleiding voor moet geven. In Amsterdam wordt nu een pilot uitgevoerd waarbij door middel van een convenant tussen de gemeente en ondernemers cameratoezicht door ondernemers in de openbare ruimte op een bedrijventerrein is gerealiseerd. Onderzocht wordt of dit ook mogelijk is in Haarlemmermeer. De gemeente zoekt met de ondernemers de uiterste mogelijkheden op binnen de grenzen van de wet.

Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid

Indicator jeugdoverlast	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten overlast jeugd	Politie/BVH	1595	1281	1260	1226
Incidenten Vandalisme/baldadigheid	Politie/BVH	119	78	76	59
Totaal		1714	1359	1336	1285

Analyse jeugdoverlast

Het aantal incidenten overlast jeugd en incidenten vandalisme en baldadigheid is de afgelopen jaren fors afgenomen. In 2010 is gestart met de groepsaanpak jeugd en deze heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen. De aanpak wordt de komende jaren verder ontwikkeld door een flexibilisering van de aanpak waarbij er meer aandacht is voor maatwerk per locatie. Jongeren zijn minder locatiegebonden dan voorheen. Het aantal hotspots is daardoor ook afgenomen. In de aanpak zal ook meer aandacht worden besteed aan de gebieden waar een hoge concentratie jongeren woont. Over een paar jaar gaan veel jongeren in Floriande en Getsewoud de pubertijd in. Om jongerenoverlast te voorkomen wordt ingezet op preventieve maatregelen.

Een andere ontwikkeling is jeugdcriminaliteit. Eind 2012 en begin 2013 waren er twee overvalgolven. Beide zijn grotendeels gepleegd door jongeren. Voor deze jongeren spannen diverse organisaties zich in om terugval te voorkomen, onder andere door persoonsgerichte aanpakken. De gemeente en haar partners moeten meer aandacht besteden aan het voorkomen dat jongeren met criminaliteit in aanraking komen en afglijden naar georganiseerde criminaliteit.

Voor de komende jaren wordt geadviseerd om de huidige aanpak voort te zetten en verder te ontwikkelen waarbij er meer aandacht moet komen voor het voorkomen dat jongeren met criminaliteit in aanraking komen en afglijden naar georganiseerde criminaliteit.

veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid

Indicator Verkeersongevallen (incidenten)	Bron	2010	2011	2012	2013
Verkeersongevallen dodelijke afloop	Politie/BVH	1	3	3	0
Verkeersongevallen letsel	Politie/BVH	371	357	414	412
Verkeersongevallen materiële schade	Politie/BVH	1085	1129	1011	1047
Verkeersongevallen totaal	Politie/BVH	1457	1489	1428	1459
Rijden onder invloed	Politie/BVH	310	291	324	306

Analyse verkeersongevallen en verkeersveiligheid

Het totaal aantal verkeersongevallen is redelijk stabiel. Jaarlijks gebeuren er in de gemeente Haarlemmermeer veel verkeersongevallen, meer dan op basis van het inwonertal verwacht zou worden. Dit komt onder andere omdat er veel forensen naar Haarlemmermeer komen, er veel grote snelwegen door de gemeente lopen en het autobezit van onze inwoners hoog is. Dat leidt tot meer verkeersongevallen. Er wordt ingezet op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het terugdringen van het aantal verkeersongevallen. In het Deltaplan Bereikbaarheid zijn de meest ongevalsgevoelige locaties (blackspots) opgenomen. In het Uitvoeringsprogramma van het Deltaplan staan de maatregelen om de verkeersveiligheid te vergroten.

Indicator Brandveiligheid	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten brand (geen brandstichting)	Politie/ BVH	257	232	208	120
Incidenten brandstichting	Politie/ BVH	80	79	67	66
Totaal		337	311	275	186

Analyse brandveiligheid

Het aantal incidenten brand en brandstichting neemt af. De afgelopen jaren heeft de gemeente een gericht brandveiligheidsbeleid gevoerd (Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement). De afgelopen vijf jaar zijn de 500 meest risicovolle bouwwerken in de gemeente projectmatig gecontroleerd en (waar nodig) gehandhaafd zodat ze aan de brandveiligheidseisen voldoen. In 2007 voldeed 33% van de meest risicovolle objecten aan de brandveiligheidsnormen. In 2011 is dat gestegen naar 81%. Daarnaast zijn 4.339 woningen in het project opgenomen. Van de woningen voldoet inmiddels 79%. Het overige deel heeft nog tot 31 december 2015 de tijd om te voldoen.

Landelijk ligt het aantal slachtoffers van brand al enkele jaren op hetzelfde niveau. Volgens brandweer Nederland is er op dit punt veel winst te behalen bij het voorkomen en beperken van brand, vooral in woningen. De gemeente is samen met de brandweer Kennemerland in 2011 het project Brandveilig Leven gestart. Daarbij draait het om huis-aan-huis-bezoeken door de brandweer, waarbij een veiligheidsonderzoek mensen bewust maakt van de gevaren van brand in hun eigen woning. Indien gewenst hangt de brandweer gratis rookmelders op. In totaal heeft de brandweer inmiddels 1.051 woningen voorzien van 2.021 rookmelders. In 2014 worden 1.065 woningen bezocht van mensen met een mobiliteitsbeperking. Het advies is om te blijven inzetten op het voorkomen van brand en dus nog meer woningen te bereiken.

Indicator Externe veiligheid	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten externe veiligheid	Politie/ BVH	57	43	38	24
Incidenten flora en fauna	Politie/ BVH	299	502	414	425
Totaal (incl. overige milieufeiten)	Politie/ BVH	376	558	458	466

Analyse externe veiligheid

Het aantal incidenten met gevaarlijke stoffen, zoals de vondst van gedumpte chemicaliën in de openbare ruimte, neemt sinds 2010 af. Ook het aantal incidenten betreffende de groene wetgeving is het laagst in vier jaar tijd. De veiligheid die verband houdt met de risico's die omwonenden lopen door

vliegverkeer en door de productie, het gebruik, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen, is binnen de Gemeente Haarlemmermeer goed in beeld en onder controle. Het aantal processen verbaal vanwege overtreding van milieuvorschriften (zoals de onjuiste opslag van gevaarlijke stoffen) is hoger dan in 2012, maar redelijk stabiel ten opzichte van voorgaande jaren. De omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de politie werken hierin nauw samen. Zowel wat betreft de analyse van Externe Veiligheidsobjecten (zoals LPG-installaties), vergunningen voor bedrijven die vallen onder de werking van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen en het Besluit Risico Zware Ongevallen (bijvoorbeeld de kerosine opslag op Schiphol), alsmede de actualiteit van bestemmingsplannen met gegevens over bijvoorbeeld gasleidingen zijn, na de inhaalslag van de afgelopen jaren, nu volledig op orde. Ook is het Externe Veiligheidsbeleid op orde. De komende fase is er een van beheer en behoud van dit goede niveau.

Analyse crisisbeheersing

In Nederland ligt de verantwoordelijkheid voor crisisbeheersing bij de veiligheidsregio's. In Kennemerland werken de 10 gemeenten sinds 2012 nog intensiever samen in een intergemeentelijke crisisorganisatie. Onze veiligheidsregio heeft een groot risicoprofiel, vooral veroorzaakt door de aanwezigheid van de luchthaven Schiphol en Tata Steel in de IJmond. In de afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in de crisisorganisatie, zodat wij zo adequaat mogelijk kunnen reageren bij het optreden van een calamiteit. De grootste incidenten met maatschappelijke impact van de afgelopen jaren betroffen: Poldercrash (2009), Mexicaanse Griep (2009) en het familiedrama Toolenburg (2011). Voor Haarlemmermeer is het belang dat de crisisorganisatie en voorbereiding op crises op orde blijft.

Indicator georganiseerde criminaliteit	Bron	2010	2011	2012	2013
Incidenten bezit soft- of harddrugs	Politie/ BVH	34	30	52	61
Incidenten handel soft- of harddrugs	Politie/ BVH	33	28	21	34
Overige incidenten georganiseerde criminaliteit	Politie/ BVH	354	436	484	379

Analyse georganiseerde criminaliteit

De cijfers bij georganiseerde criminaliteit geven vooral inzicht in drugsgelateerde criminaliteit. Georganiseerde criminaliteit is echter breder en niet goed in cijfers uit te drukken. Veel burgers merken in hun dagelijks leven niets van georganiseerde criminaliteit. Georganiseerde criminaliteit speelt zich doorgaans in het verborgene af en blijft daardoor voor velen onzichtbaar. Op langere termijn kan georganiseerde criminaliteit onze samenleving ondermijnen door de vermenging van onder- en bovenwereld. Bij georganiseerde criminaliteit gaat het bijvoorbeeld om mensenhandel, kinderpornografie, illegale prostitutie, fraude en wapenbezit.

In de cijfers zien we een stijging van bezit van en handel in soft- of harddrugs. In het totaal overzicht incidenten georganiseerde criminaliteit zien we na een behoorlijke stijging in 2001 en 2012 dat in 2013 de incidenten weer afnemen. Binnen dit geheel is het bezit van (vuur)wapens de afgelopen jaren (incl. 2013) toegenomen. Het aantal incidenten fraude en oplichting zijn in 2013 afgenomen en verklaart de totale afname in cijfers van de incidenten georganiseerde criminaliteit.

We zien een professionalisering van faciliteerders van (illegale) hennepcultuur. De gemeente is in 2013 gestart met bestuursrechtelijke maatregelen bij hennepplantages. We zien een trend van verplaatsing van hennepplantages van bedrijfspanden en huurwoningen naar koopwoningen.

Op het gebied van prostitutie zien we een schaalverkleining en verschuiving naar thuisprostitutie. Hiermee verdwijnt het uit zicht. Massagesalons die illegaal seks aanbieden zijn vaak moeilijk te achterhalen en te controleren.

Voorheen was georganiseerde criminaliteit een onderwerp dat vooral strafrechtelijk werd aangepakt. De laatste jaren is de ontwikkeling dat de gemeente met haar partners een steeds belangrijker aandeel krijgt in de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het streven is om het criminele ondernemingsklimaat zo ongunstig mogelijk te maken. Dit vindt in eerste instantie plaats via bestuursrechtelijke maatregelen zoals het tijdelijk sluiten van een pand. De hierboven genoemde ontwikkelingen op het gebied van georganiseerde criminaliteit kunnen mogelijk zorgen voor meer overlast en/of criminaliteit in woonwijken.

Analyse instrumenten

De belangrijkste instrumenten op het gebied van georganiseerde criminaliteit zijn het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet BIBOB). Het RIEC ondersteunt de gemeente bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Alle partners op het gebied van de aanpak van de georganiseerde criminaliteit in Noord-Holland hebben het RIEC-convenant getekend, zodat er wettelijk een basis is voor samenwerking en het uitwisselen van informatie. Belangrijke partners zijn onder andere de Belastingdienst, de Douane, de FIOD en de IND.

De wet BIBOB is op 1 juli 2013 uitgebreid. Het gemeentelijk BIBOB-beleid is naar aanleiding van de wet aangepast en uitgebreid. De uitbreiding geldt voor de gemeente voor de volgende gebieden:

- de vastgoedsector;
- de kanspelsector;
- de vuurwerkimporteurs;
- vergunningen op grond van de Huisvestingswet;

Er kan worden geconcludeerd dat er een goede basis is om georganiseerde criminaliteit in Haarlemmermeer aan te pakken. Voor de komende jaren is het advies om de aanpak voort te zetten,

uit te breiden en op basis van de ontwikkelingen te overwegen om meer prioriteit aan georganiseerde criminaliteit te geven.